

AGDER FYLKESKOMMUNE

Avdeling for kulturminnevern og kulturturisme
Postboks 788 Stoa
4809 Arendal

Høringssvar - Arkiv- og museumsstrukturen i Agder

Dato
13.05.2024

Vår ref.
2024/2175

Deres ref.
24/06477

Saksbehandler
Gro Kathrine Hendriksen
arkivar

PB 4013 Ullevål stadion
0806 Oslo

postmottak@arkivverket.no
48 05 56 66

Org. nr.
961181399

Arkivverket viser til Agder fylkeskommunes høringsbrev mottatt 07.02.2024, om høring av rapporten «Arkiv- og museumsstrukturen i Agder».

Våre hovedsynspunkter

- Rapporten gir et godt grunnlag for videre arbeid på arkiv- og museumsfeltet i region Agder.
- Arkivverket vil fremheve rapportens alternativ 3 som beste løsning. Den gir det beste grunnlaget for utvikling av et samarbeid, og er i tråd med Arkivverkets arbeid med arkivsektoren.

Et godt grunnlag for videre arbeid

Arkivverket ser med interesse på at Agder fylkeskommune har sendt rapporten *Arkiv- og museumsstrukturen i Agder* ut på høring. Arkivverket vil gi Agder fylkeskommune ros for at de har satt i gang arbeidet med en utredning som legger grunnlag for en videre utvikling og organisering av arkiv- og museumssektoren, og konkret legger frem tre alternative forslag til måter å organisere arbeidet med museum og arkiv i Agder.

Løsningene som blir skissert i rapporten er i tråd med Arkivverkets metodikk for utvikling av arkivfeltet i Norge, der fylkeskommunen er en sentral samarbeidspartner for å utvikle arkiv som politikkområde med relevans nasjonalt og regionalt. Arkivverket ønsker å støtte opp under fylkeskommunens rolle som regional utviklingsaktør. Det er dette forvaltningsnivået som skal legge grunnlag for at det finnes organisatoriske og økonomiske virkemidler som fremmer kvalitet, profesjonalitet, utjevning og samhandling på tvers av kommunegrenser og mellom forvaltningsnivå i egen region.

Arkivverket

Spesielt interessant er den systematiske utredningen av forslag til organisering som kan ha potensiale for å sikre at institusjonene kan levere enda bedre på sitt samfunnsoppdrag, og muliggjøre tjenester med høy faglig kvalitet til oppdragsgivere, tilskuddsgivere, eiere, avtalepartnere, brukere og publikum. Synergier og utfordringer blir vektet opp mot hverandre og blir konkretisert i tre alternative samarbeidsmodeller:

Alternativ 1 (A1): Tre virksomheter, tett formalisert samarbeid. Videreutvikle dagens juridiske enheter, med formaliserte samarbeidsflater mellom enhetene der det er hensiktsmessig.

Alternativ 2 (A2): To virksomheter. Slå sammen til regionale enheter for hvert av fagområdene arkiv og museum. Det definerte skillet mellom arkiv og museum er i denne sammenheng de lovpålagte arkivoppgavene / de kommunale og fylkeskommunale tjenestene knyttet til offentlig arkiv.

Alternativ 3 (A3): En virksomhet. Slå sammen til en stor regional enhet som samler fagområdene arkiv og museum.

Arkivverket ser det som positivt at utredningen på denne systematiske måten har sett på muligheten for å utvikle samarbeid mellom arkiv- og museumssektoren i fylket.

Arkivverket vil fremheve rapportens alternativ 3 som beste løsning

Arkivverket ser imidlertid også av rapporten at fagmiljøene, Valle kommune og Agder fylkeskommune vurderer kriteriene for organisasjonsutvikling ulikt, og derfor ender på ulike anbefalinger. Arkivverket vil fra vårt ståsted peke på alternativ 3 som det beste alternativet. En sammenslåing av fagmiljøene til én virksomhet vil kunne skape de største synergier for utvikling av sektorene. En organisering, der fagmiljøene blir slått sammen, vil etter Arkivverkets syn være et kraftfullt virkemiddel for å oppnå:

- bedre ressursutnyttelse
- robuste kompetansemiljøer i møte med fremtidens utfordring, knyttet til både digitalisering og bærekraft
- et helhetlig tilbud for Agders befolkning, som ikke vil være opptatt av hvor informasjonen er lagret, men at den er tilgjengelig.

Arkivverket er spesielt opptatt av utvikling av arkivfaglige spørsmål og samarbeid mellom arkivfaglige aktører. Arkivverket forutsetter derfor at en eventuell sammenslåing legger grunnlaget for et fremtidsrettet arkivfaglig miljø, til det beste for arkivsektoren.

Arkivverket hadde gjerne sett at det i mandatet for utredningen hadde blitt åpnet opp for en analyse av potensialet som kan ligge i et samarbeid med

Arkivverket

Arkivverket - Statsarkivet i Kristiansand. Arkivverket har i tre regioner satt i gang utredninger for å etablere regionale samarbeid for å sikre gode tjenester, god ressursutnyttelse og bidra til utvikling av arkivsektoren i Norge. På Hamar har det konkretisert seg i et formelt samarbeid med Anno Museum.

Anno museum og Arkivverket skal sammen realisere et regionalt historiesenter i Innlandet og skape en møteplass på Domkirkeodden. Arkivverkets mål er at dette regionale historiesenteret skal bidra til å gi brukerne merverdi, både gjennom formidling og økt tilgjengelighet til innholdet i arkivene. Samtidig skal Arkivverket være med på å utvikle arkivsektoren med faglig samarbeid med museumssektoren.

Arkivverket er opptatt av å sikre helhetlig samfunnsdokumentasjon, der både private og offentlige arkiv systematisk blir bevart. Utredningen tar opp en uavklart situasjon for bevaring av privatarkiv fra gamle Vest-Agder, og at det trengs ressurser til privatarkivarbeidet, slik det også kommer frem i bevaringsplan for privatarkiv i Agder. Det er viktig at en fremtidig arkivstruktur i Agder sikrer en systematisk bevaring av privatarkiv i hele fylket.

Arkivverket ser stort potensial for også å inngå et nærmere samarbeid regionalt i Agder, og tror at alle de skisserte alternativene vil kunne danne grunnlag for å samarbeide i fremtiden. På ulike måter kan de bidra til utvikling av arkivsektoren og være med på å sikre arkiv av betydelig kulturell eller forskningsmessig verdi, eller som inneholder rettslig eller viktig forvaltningsmessig dokumentasjon i Agder. Imidlertid anser vi rapportens alternativ 3 som det best egnede til å nå disse målene, og vi anbefaler at dette alternativet utredes nærmere.

Om Arkivverket

Arkivverket er Norges øverste arkivmyndighet. Vårt samfunnsoppdrag er å bidra til effektiv dokumentasjonsforvaltning, samt å sikre, bevare og gjøre tilgjengelig et bredt og allsidig utvalg av samfunnets arkiver.

Med hilsen Arkivverket

Inga Reidun Bolstad
riksarkivar

Kjetil Korslien
områdedirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen underskrifter

Arkivverket